

Ο Ναζωραίος (Μητροπολίτης Γόρτυνος και Μεγαλόπολεως Ιερεμίας)

/ Πεμπτουσία



ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ

Η σημερινή Κυριακή, αδελφοί χριστιανοί, είναι μετά την Γέννηση του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Τον γεννηθέντα Μεσσία τον επισκέφθηκαν μάγοι από την Ανατολή. Αυτοί ήταν εθνικοί, γιατί δεν είχαν λάβει την αποκάλυψη του Θεού, όπως οι Ιουδαίοι. Αλλά ήταν γραμμένο στην Παλαιά Διαθήκη ότι ο Μεσσίας θα προσκυνηθεί και από τους Εθνικούς. Έτσι στην προσκύνηση του γεννηθέντος Ιησού Χριστού από τους μάγους βλέπουμε την εκπλήρωση της παλαιάς αυτής προφητείας. Οι μάγοι όταν έφθασαν στα Ιεροσόλυμα ερώτησαν τον βασιλέα Ηρώδη που γεννήθηκε ο Μεσσίας. Μάλιστα δεν τον είπαν «Μεσσία», αλλά τον είπαν βασιλέα των Ιουδαίων.

Αυτό ετάραξε τον Ηρώδη, γιατί φοβήθηκε ότι θα χάσει αυτός την βασιλεία του και γι' αυτό θέλησε να θανατώσει τον γεννηθέντα Μεσσία. Από τους Αρχιερείς και Γραμματείς δε των Ιουδαίων έμαθε ότι ο Μεσσίας πρόκειται να γεννηθεί στην Βηθλεέμ. Αυτό ο βασιλεύς Ηρώδης το είπε στους μάγους με την εντολή, αν βρούν τον νεογέννητο βασιλέα να επιστρέψουν να του το πούν, για να πάει και αυτός να τον προσκυνήσει, στην πραγματικότητα όμως να τον θανατώσει. Αλλά το αιμοβόρο σχέδιο του Ηρώδη ματαιώθηκε, γιατί οι μεν μάγοι έλαβαν σε όνειρο θεία αποκάλυψη να μην επιστρέψουν στον Ηρώδη, στον δε Ιωσήφ, όπως μας είπε η σημερινή ευαγγελική περικοπή, δόθηκε εντολή από τον άγγελο Κυρίου να παραλάβει το Παιδί Ιησού και την Μητέρα Του, την Παναγία, και να φύγει στην Αίγυπτο, γιατί ο Ηρώδης σκοπεύει να φονεύσει το Παιδίο.



Πράγματι ο Ιωσήφ, κατά την εντολή του αγγέλου, παρέλαβε το Παιδίο και την Μητέρα Του και έφυγε στην Αίγυπτο. Πρέπει να υποθέσουμε εδώ ότι έχει γίνει ο σαραντισμός του Ιησού, για τον οποίο μας αναφέρει ο Ευαγγελιστής Λουκάς. Αλλά, γιατί τόση ταλαιπωρία για πορεία προς την Αίγυπτο, ενώ μπορούσε να διασωθεί θαυματουργικά ο Ιησούς Χριστός; Οι ερμηνευτές των Αγίων Γραφών μας λένουν ότι αυτό έγινε για να φανεί ότι πραγματικά σαρκώθηκε ο Υιός του Θεού, ότι πραγματικά έγινε άνθρωπος. Στην πορεία του Ιησού Χριστού προς την Αίγυπτο και στην φυγή του πάλι από την Αίγυπτο ο Ευαγγελιστής βλέπει την εκπλήρωση της προφητείας του λόγου του Θεού στον προφήτη Ωσηέ, που λέγει «εξ Αιγύπτου εκάλεσα τον υιόν μου». Οι Ιουδαίοι βέβαια τον λόγον αυτόν του προφήτου τον αναγάγουν στον εαυτό τους, στο έθνος τους. Και πραγματικά φαίνεται ότι ο προφήτης είπεν τον λόγο του γι' αυτούς. Αλλά, όπως λέγει ωραία ο ερμηνευτής Ζιγαβηνός, είναι νόμος προφητείας, πολλές φορές πολλά πράγματα να λέγονται για άλλους, να εκπληρώνονται όμως σε άλλους. Για παράδειγμα: Το «διαμεριώ αυτούς εν 'Ιακώβ και διασπερώ αυτούς εν Ισραήλ» (Γεν. 49,7) που λέχθηκε για τους αδελφούς Συμεών και Λευί, πραγματοποιήθηκε όχι σ' αυτούς, αλλά στους

εγγόνους του. Έτσι λοιπόν και εδώ: Το λεχθέν στον προφήτη Ωσηέ «εξ Αιγύπτου εκάλεσα τον υιόν μου» λέχθηκε μεν κατά πρώτον για τον Ισραήλ πραγματοποιήθηκε όμως κυρίως στον πραγματικά Υιό του Θεού, τον σαρκωθέντα Ιησού Χριστό (βλ. Μ. 129,152). Πάντως ο ευαγγελιστής Ματθαίος στην πορεία αυτή του Ιησού προς την Αίγυπτο βλέπει να επαναλαμβάνεται η ζωή του λαού του, ο οποίος από την Χαναάν πήγε στην Αίγυπτο, αλλά και εξήλθε από την Αίγυπτο.

Βλέποντας ο Ηρώδης ότι απατήθηκε από τους μάγους, διέταξε να σφαγούν τα νήπια της Βηθλεέμ από δύο ετών και κάτω, για να συμπεριληφθεί σ' αυτά και ο Ιησούς. Γιατί από δύο ετών και κάτω; Φαίνεται ότι ο Ηρώδης υπολόγισε ότι ο αστήρ φάνηκε κατά την γέννηση του Χριστού και όχι πριν από αυτήν, όπως είναι το ορθό. Υπελόγησε τον χρόνο της πορείας από την Ανατολή στα Ιεροσόλυμα περίπου στον ένα χρόνο, έβαλε και παραπάνω άλλον ένα, και γι' αυτό υπελόγησε να είναι έως δύο ετών τα νήπια που θα σφαγούν, για να είναι σ' αυτά οπωσδήποτε ο Ιησούς. Τα σφαγέντα αυτά νήπια ήταν οι πρώτοι μάρτυρες. Η παράδοση μας λέγει ότι τα νήπια που σφάγησαν ήταν 14.000. Η Βηθλεέμ όμως ήταν μία μικρή πολίχνη και ας λάβουμε πάλι υπ' όψιν ότι εσφάγησαν μόνο τα άρρενα. Φαίνεται λοιπόν ως μεγάλος ο αριθμός των νηπίων 14.000. Θα πρέπει όμως να σεβαστούμε την παράδοση, που αριθμεί σε 14.000 τον αριθμό των σφαγέντων νηπίων, γιατί ο αριθμός αυτός σχετίζεται με τον αριθμό 144.000, που γράφει η Αποκάλυψη (εις 14,1) περί των σεσωσμένων, που ακολουθούν το Αρνίον Ιησού Χριστό, όπου αν υπάγει. Ο συνδυασμός αυτός των δύο αριθμών σημαίνει ότι για να σωθούμε, για να υπαγόμεθα στον αριθμό 144.000, πρέπει να έχουμε αγνότητα και το μαρτύριο, γιατί αυτά τα δύο είχαν τα σφαγέντα νήπια της Βηθλεέμ. Αυτά τα δύο μας κάνουν ακολούθους του Αρνίου, με το Οποίο ήταν οι 144.000. Διά την σφαγή των νηπίων έγινε πολύς θρήνος και κλαυθμός των μητέρων τους. Σ' αυτό ο ευαγγελιστής Ματθαίος, όπως ακούσαμε πάλι στην σημερινή ευαγγελική περικοπή, βλέπει την εκπλήρωση μιάς παλαιάς προφητείας του Ιερεμίου. Ο προφήτης ομιλεί για τον θρήνο της Ραχήλ, της αγαπητής συζύγου του Ιακώβ, για τα τέκνα της, που τα βλέπει πορευόμενα εξόριστα στην Βαβυλώνα (βλ. 38,15).



Πέθανε ο Ηρώδης. «Τελευτήσαντος δε του Ηρώδου» μας είπε το Ευαγγέλιο. Όπως το μαρτυρεί η ιστορία, ο θάνατος του Ηρώδου ήταν οικτρός. Κατά την εντολή τώρα του αγγέλου ο Ιωσήφ φεύγει από την Αίγυπτο προς την «γη Ισραήλ», δηλαδή την Παλαιστίνη. Δεν πηγαίνει όμως στην Ιουδαία, γιατί εκεί βασίλευε ο σκληρός Αρχέλαος, αλλά πηγαίνει στην Γαλιλαία, στην οποία ηγεμόνας ήταν ο Ηρώδης Αντίπας, λιγώτερο σκληρός από τον αδελφό του Αρχέλαο.

Από τα μέρη της Γαλιλαίας ο Ιωσήφ κατοίκησε στη πόλη Ναζαρέτ, και ο ευαγγελιστής Ματθαίος, κατά την συνήθειά του, βρίσκει σ' αυτό εκπλήρωση παλαιού προφητικού λόγου ότι ο Μεσσίας θα κληθεί «Ναζωραίος». Αλλά δεν βρίσκουμε πουθενά, σε κανένα προφήτη, τέτοια προφητεία. Αυτό συμβαίνει, όπως λένουν οι ερμηνευτές, για το ότι «για την αμέλεια των Εβραίων και για τις συνεχείς αιχμαλωσίες τους πολλά βιβλία χάθηκαν». Τα απωλεσθέντα αυτά βιβλία θα είχαν πιθανόν γραμμένη την προφητεία αυτή. Αλλά πιθανόν πάλι, όπως μας λένουν πάλι οι ερμηνευτές, αγράφως θα λεγόταν μεταξύ των Ιουδαίων ότι ο Μεσσίας θα κληθεί «Ναζωραίος». Αλλά θα σας πω, χριστιανοί μου, και μία άλλη ερμηνεία, την οποία παρακαλώ να προσέξετε. Οι προφύτες στην Παλαιά Διαθήκη καλούν τον Χριστό «βλαστό» από την γενεά του Δαβίδ (βλ. Ησ. 11,1. 53,2. Ζαχ. 3,8. 6,12). Θυμηθείτε την Καταβασία που ψάλλουμε στην Γέννηση του Χριστού, «Ράβδος εκ της ρίζης Ιεσσαί (είναι ο πατέρας του Δαβίδ) και άνθος εξ αυτής

Χριστέ εξ της Παρθένου ανεβλάστησας (βλαστός)». Ο βλαστός δε στην εβραϊκή γλώσσα, στην οποία γράφηκε πρωτοτύπως η Παλαιά Διαθήκη, λέγεται «νέτσερ». Η ονομασία αυτή είναι πολύ κοντά στην ονομασία «Ναζωραίος». Δηλαδή εδώ έχουμε ένα λογοπαίγνιο των λέξεων «Νέτσερ» και «Ναζωραίος».

Αδελφοί χριστιανοί, να αγαπάμε τον Ναζωραίο Ιησού Χριστό μας και Αυτόν να ακολουθούμε πάντα και στην Βηθλεέμ, όπου γεννήθηκε, και στην Αίγυπτο, όπου πήγε πρόσφυγας και στην Ναζαρέτ, όπου κατοίκησε, αλλά και στον Γολγοθά, όπου σταυρώθηκε, γιατί και εκεί η πινακίδα στην κεφαλή Του γράφει «Ιησούς ο Ναζωραίος»!